

**Εμείς, οι κάτωθι υπογράφωντες, συμφωνήσαμε την παρούσα Διακήρυξη
για την Αξιοπρεπή Μεταχείριση όλων των Προσώπων που Αγνοούνται και
Απεβίωσαν καθώς και των Οικογενειών τους
συνεπεία των Μεταναστευτικών Ταξιδιών**

(Διακήρυξη της Μυτιλήνης)

Αναγνωρίζοντας

το έμφυτο δικαίωμα στη ζωή

και

«...τη σημασία του σεβασμού και της διασφάλισης του δικαιώματος στην αλήθεια, για τον
τερματισμό της ατιμωρησίας και την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων...»

καθώς και ότι

«... οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να μην χάνουν την ταυτότητά τους μετά το θάνατο...»

και καλούμε όλα τα Κράτη να μεταχειρίζονται όλους τους ανθρώπους κατά ίσο τρόπο,
ανεξαρτήτως φυλής, εθνικότητας, φύλου, ταυτότητας ή έκφρασης φύλου, σεξουαλικού
προσανατολισμού ή ταυτότητας, θρησκείας, ηλικίας, ικανοτήτων, δεξιοτήτων ή καθεστώτος
οποιασδήποτε φύσεως

και σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και δεσμεύσεις τους:

1. Να παρέχουν ασφαλές πέρασμα σε όλους όσους αναζητούν την ασφάλεια
2. Να απέχουν από κάθε πράξη που μπορεί να οδηγήσει σε επαναπροώθηση (refoulement)
3. Να ενισχύσουν τα πρωτόκολλα έρευνας και διάσωσης όλων των μεταναστών συμπεριλαμβανομένων όσων αγνοούνται
4. Να συνεργάζονται και να μην παρεμποδίζουν ούτε να διώκουν ποινικά τα θύματα, τις οικογένειες, τις ενώσεις οικογενειών και την κοινωνία των πολιτών κατά τη νόμιμη άσκηση της ανθρωπιστικής έρευνας, διάσωσης και στήριξης των μεταναστών
5. Να συλλέγουν, να εξετάζουν και να διατηρούν όλες τις σορούς

6. Να σέβονται τα σώματα των αποβιωσάντων και διασφαλίζουν τη συνέχεια της κηδεμονίας επί όλων των σορών, από το στάδιο της ανεύρεσης μέχρι και τον τελικό προορισμό
7. Να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα για την ταυτοποίηση των αποβιωσάντων και τον προσδιορισμό της αιτίας και του τρόπου θανάτου
8. Να διεξάγουν αποτελεσματικές έρευνες για την απόδοση της δικαιοσύνης, των ευθυνών και την αποκατάσταση των θιγέντων
9. Να συλλέγουν και να διατηρούν για όλους τους αγνοούμενους μετανάστες πληροφορίες προ θανάτου και το ιστορικό τους και γενετικό πληροφοριακό υλικό για τους βιολογικούς συγγενείς τους, καθώς και να συλλέγουν και να διατηρούν για όλες τις μη ταυτοποιημένες σορούς όλες τις πληροφορίες αναφορικά με την ανάσυρση και μετά το θάνατο, συμπεριλαμβανομένων δειγμάτων DNA μετά το θάνατο
10. Να φυλάσσουν τα προσωπικά αντικείμενα των αποβιωσάντων και να τα επιστρέφουν στις οικογένειές τους.
11. Να παρέχουν κάθε απαραίτητη βοήθεια στις οικογένειες των ταυτοποιημένων αποβιωσάντων μεταναστών για την έκδοση του πιστοποιητικού θανάτου
12. Να αναπτύξουν προσβάσιμες διαδικασίες για τις οικογένειες που αιτούνται τεκμήριο θανάτου και πιστοποιητικό τεκμαιρόμενης αφάνειας
13. Να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αναζήτηση και την ενημέρωση της οικογένειας των αποβιωσάντων και των αγνοουμένων
14. Να διευκολύνουν τον επαναπατρισμό των αποβιωσάντων στις οικογένειές τους, αν αυτός είναι εφικτός
15. Σε περίπτωση μη επαναπατρισμού, να διαθέτουν τη σορό κατά τρόπο αξιοπρεπή και με σεβασμό προς το πρόσωπο του αποβιώσαντος
16. Να καταγράφουν τη θέση της ταφής των αζήτητων και άγνωστων στοιχείων σορών και να σέβονται και να μεριμνούν για τη συντήρηση των νεκροταφείων στις χώρες όπου ανευρίσκονται οι σοροί
17. Να παρέχουν ειδική προστασία για τα παιδιά των αγνοουμένων και αποβιωσάντων μεταναστών
18. Να δημιουργήσουν εθνικούς μηχανισμούς στις χώρες προέλευσης, διέλευσης ή / και προορισμού αναφορικά με τους αγνοούμενους μετανάστες, στις οποίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται κυβερνητικοί φορείς, η κοινωνία των πολιτών, οι οικογένειες, οι ενώσεις οικογενειών, οι κοινότητες των μεταναστών και ειδικοί εμπειρογνώμονες

Τα δικαιώματα των αγνοουμένων και των αποβιωσάντων καθώς και των πενθούντων οικογενειών συμπεριλαμβάνουν, αλλά δεν εξαντλούνται στα ακόλουθα:

1. Τα μέλη της οικογένειας των αγνοουμένων ή αποβιωσάντων προσώπων ή άλλα σχετιζόμενα πρόσωπα, καθώς και μάρτυρες, οπουδήποτε και αν διαμένουν, δεν θα πρέπει να τίθενται υπό διοικητική κράτηση ή/και απέλαση ή σε διαδικασία επιστροφής ή απέλασης, κατά οποιοδήποτε στάδιο της ανάκρισης, των διοικητικών και νομικών διαδικασιών.

2. Τα μέλη της οικογένειας έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν τον/τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και τον/τους νομικούς εκπροσώπους που προθυμοποιούνται να τους παρέχουν βοήθεια, να τους στηρίζουν και να συνηγορούν για λογαριασμό τους σε οποιοδήποτε στάδιο ή διαδικασία αναζήτησης, ταυτοποίησης, έρευνας και απόφασης επί των δικαιωμάτων τους σε σχέση με τους αγνοούμενους και αποβιώσαντες συγγενείς τους, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων και των επανορθώσεων, όπου αρμόζει.
3. Τα μέλη της οικογένειας των αγνοουμένων ή αποβιωσάντων προσώπων έχουν το δικαίωμα στην ενημέρωση και στη διαβούλευση σε όλα τα στάδια της ανάκρισης, των διοικητικών και νομικών διαδικασιών για την έρευνα και ανάσυρση των αγνοουμένων και αποβιωσάντων συγγενών τους καθώς και των προσωπικών τους αντικειμένων.
4. Τα μέλη της οικογένειας ενός αγνοούμενου ή αποβιώσαντος προσώπου θα πρέπει να λαμβάνουν από τις κρατικές αρχές όλη την απαραίτητη στήριξη και βοήθεια για να διευκολύνονται κατά την άσκηση του δικαιώματος στην αποτελεσματική και δέουσα συμμετοχή στην έρευνα και να τους παρέχεται νομική βοήθεια, πρόσβαση στα έγγραφα αναφορικά με την έρευνα και ανάσυρση των αγνοουμένων και αποβιωσάντων συγγενών τους και των προσωπικών τους αντικειμένων είτε στην ξηρά είτε στη θάλασσα.
5. Τα μέλη της οικογένειας ενός αγνοούμενου ή αποβιώσαντος προσώπου θα πρέπει πάντα να έχουν τη δυνατότητα να συναινούν, κατόπιν πλήρους ενημέρωσης, σε όλα τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρχές και όσοι άλλοι ενεργούν για λογαριασμό τους.
6. Τα μέλη της οικογένειας ενός αποβιώσαντος προσώπου θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν για τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο ταφής, είτε προσωρινής είτε μόνιμης, καθώς και τον τόπο τελικής ανάπαυσης κατά τρόπο αξιοπρεπή και με σεβασμό προς το πρόσωπο του αποβιώσαντος.
7. Τα μέλη της οικογένειας θα πρέπει να λαμβάνουν βοήθεια κατά την οργάνωση και συμμετοχή στην τελετή κηδείας του αποβιώσαντος συγγενή τους, συμπεριλαμβανομένης, όπου χρήζει, οικονομικής βοήθειας και ταχείας διεκπεραίωσης του μεταναστευτικού τους καθεστώτος και της θεώρησης εισόδου.
8. Τα μέλη της οικογένειας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, κατόπιν εύλογης ειδοποίησης, να επισκέπτονται τον τόπο ανάπαυσης του αποβιώσαντος συγγενή τους, συμπεριλαμβανομένων των τόπων προσωρινής ανάπαυσης πριν από την κηδεία, όπως όσους παρέχονται από τα γραφεία κηδειών, καθώς και να πραγματοποιούν επικήδειες τελετές όχι μόνο εκείνη τη χρονική στιγμή αλλά να επισκέπτονται και στη συνέχεια τον τόπο της τελικής ανάπαυσης ή την τοποθεσία του μνημείου.
9. Τα μέλη της οικογένειας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, όπου αυτό είναι εφικτό, και κατόπιν εύλογης ειδοποίησης, να επισκέπτονται τον τόπο όπου ο συγγενής τους είναι γνωστό ή πιθανολογείται ότι έχασε τη ζωή του ή όπου εθεάθη ή είναι γνωστό ότι ήταν εκεί για τελευταία φορά, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας πραγματοποίησης τελετουργικών.
10. Οι υπηρεσίες στήριξης και βοήθειας θα πρέπει, υπό την επιφύλαξη της τακτικής επανεξέτασης, να παραμένουν διαθέσιμες έως ότου ανευρεθεί το αγνοούμενο πρόσωπο ή ο αποβιώσας ανασυρθεί, ταυτοποιηθεί και αναπαυθεί μέσα από νόμιμες διαδικασίες,

συμπεριλαμβανομένης της ολοκλήρωσης οποιασδήποτε δικαστικής έρευνας/ανάκρισης ή άλλης σχετικής διαδικασίας.

11. Στα παιδιά θα πρέπει πάντα να διασφαλίζεται ειδική προστασία και στήριξη, σύμφωνα με τη Σύμβαση του ΟΗΕ του 1989 για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
12. Το βέλτιστο συμφέρον κάθε παιδιού που θίγεται από το θάνατο ή την εξαφάνιση ενός γονέα ή άλλου στενού μέλους της οικογένειας θα πρέπει να είναι πρωταρχικής σημασίας κατά την παροχή οποιασδήποτε από τις παραπάνω υπηρεσίες, την υποστήριξή του ατομικά αλλά και της οικογένειας στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης ή της αποκατάστασης της οικογενειακής ενότητας κάθε παιδιού που έχει θιγεί με τους επιζώντες συγγενείς του, το συντομότερο δυνατόν, σύμφωνα πάντα με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Ακόμη δεσμευόμαστε να συμπεριλάβουμε ως Πρωτόκολλο στην παρούσα Διακήρυξη ένα Γλωσσάριο, Κατευθυντήριες Οδηγίες και ένα Επεξηγηματικό Σημείωμα για τα δικαιώματα και τις αρχές που εκτίθενται ως άνω.

Υπεγράφη την ενδεκάτη Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαοκτώ (11η Μαΐου 2018)

ως η «Διακήρυξη της Μυτιλήνης»

στη Θέρμη (Μυτιλήνη), Λέσβο, Ελλάδα

από τους κάτωθι

Όνομα	Οργάνωση/ Θέση
Catriona Jarvis	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (LAST RIGHTS)
Syd Bolton	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (LAST RIGHTS)
Δανάη Αγγελή	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (LAST RIGHTS)
Agnes Callamard	Ειδική Εισηγήτρια του ΟΗΕ για τις Εξωδικαστικές, Συνοπτικές και Αυθαίρετες Εκτελέσεις
Yonous Mohammadi	Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
Ann Singleton	Πανεπιστήμιο του Bristol
Μαρκέλλα Παπαδούλη	THE AIRE CENTRE
Lorena Núñez Carrasco	Πανεπιστήμιο του Witwatersrand
Carolyn Horn	Ανωτέρα Σύμβουλος της Ειδικής Εισηγήτριας του ΟΗΕ για τις Εξωδικαστικές, Συνοπτικές και Αυθαίρετες Εκτελέσεις στην Έκθεση για τους Παράνομους Θανάτους των Προσφύγων και Μεταναστών
Mercedes Doretti	Argentine Forensic Anthropology Team (EAAF)
S Chelvan	No 5 Barristers Chambers
Deborah J. Coles	Εκτελεστική Διευθύντρια της Inquest
Σοφία Κουφοπούλου	Κρατικό Πανεπιστήμιο του Michigan - Συνύπαρξη
Karl Kopp	PROASYL
Günter Burkhardt	PROASYL
Δώρα Παπαδοπούλου	ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων
Νατάσσα Στραχίνη	Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο
Βασίλειος Παπαδόπουλος	Δικηγόρος (Ελληνικό Συμβούλιο Προσφύγων)
Kouceila Zerguine	Collectif des Familles des Harragas disparus en mer
Βασίλειος Κερασιώτης	HIAS Ελλάδος (Διευθυντής)
Robin Reineke	Colibri Center for Human Rights
Mohammadi Naiem	R.S.A. – PROASYL
Ana Lorena Delgadillo	Fundación para la Justicia y el Estado Democrático de Derecho
Boats4People	Boats4People
Aurelie Ponthieu	Humanitarian aid worker
Benedicte Lienard	Artist in residence, Καθολικό Πανεπιστήμιο της Louvain
Θεόδωρος Νούσιας	Ιατροδικαστής, Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης, Λέσβος
Nuala Mole	The AIRE Centre
Jan Bikker	
Tara Brian	
Philippa Kempson	
Eric Kempson	
Giorgia Mirto	
Έφη Λατσούδη	

